

ทุกคนมีความรู้ต้องใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เพราะว่าถ้าความรู้ที่ร่วมมือใช้ในทางที่ถูกต้องจะเกิดคุณอย่างมหาศาลทั้งแก่ตนเอง ทั้งแก่ส่วนรวม ฉะนั้น แต่ละคนที่ได้เรียนในแขนงของตนก็ย่อมต้องปฏิบัติงานเพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวมนั้นก็ต้องมีความเข้าใจระหว่างบุคคล ระหว่างวิชา ในการปฏิบัติงานทุกด้าน การเตรียมพร้อมการร่วมมือเป็นอันสำคัญอยู่เสมอ

พระบรมราชาธิราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

24 มิถุนายน 2515

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน สถาบันอุดมศึกษา ของ สกอ.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้พัฒนาคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งประกอบด้วยตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายใน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษานำไปใช้ในการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และจัดให้มีการประเมินตนเองตามแนวทางในคู่มือตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 เป็นต้นไป พร้อมทั้งทำรายงานการประกันคุณภาพประจำปีเสนอต่อ สกอ. และเผยแพร่ต่อสาธารณชน

การพัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษานี้ มีหลักสำคัญ คือ

1. เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความครอบคลุมองค์ประกอบคุณภาพทั้ง 9 องค์ประกอบที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 คือ 1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินงาน 2) การเรียนการสอน 3) กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา 4) การวิจัย 5) การบริการวิชาการแก่สังคม 6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 7) การบริหารและการจัดการ 8) การเงินและงบประมาณ และ 9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ
2. เป็นตัวบ่งชี้ที่ตอบสนอง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก ของ สมศ. และสำนักงาน ก.พ.ร.
3. เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถประเมินได้ครบทุกมิติของระบบประกันคุณภาพ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์
4. จำนวนตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่พัฒนาขึ้นเป็นเพียงจำนวนและเกณฑ์ขั้นต่ำ สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งสามารถเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินได้ตามความเหมาะสมกับระดับการพัฒนาของสถาบัน
5. ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีทั้งประเภททั่วไปที่ใช้กับทุกสถาบันอุดมศึกษา และประเภทที่แยกใช้เฉพาะกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีจุดเน้นต่างกัน โดยยึดหลักการแบ่งกลุ่มของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักเกณฑ์ของ สมศ.
6. กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้แต่ละตัวบ่งชี้เป็น 4 ระดับ ดังนี้

คะแนน	ผลการดำเนินงาน
3	มีการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดครบถ้วนเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือมีผลการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน
2	มีการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดในระดับที่ยอมรับได้และใกล้เคียงกับมาตรฐาน หรือมีผลการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกับมาตรฐาน
1	มีการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดบางส่วนและต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น หรือผลการดำเนินงานต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น
0	ยังไม่มีผลการดำเนินงาน หรือไม่มีผลการดำเนินงาน หรือผลการดำเนินงานไม่ถึงเกณฑ์การประเมินคะแนน 1

รายละเอียดของแต่ละตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินงาน

องค์ประกอบที่ 1 มีตัวบ่งชี้จำนวน 2 ตัวบ่งชี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ

พิจารณาจากการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์และแผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานของสถาบัน ซึ่งจำเป็นต้องสอดคล้องกับหลักการของการอุดมศึกษา มาตรฐานอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงยุทธศาสตร์ด้านต่าง ๆ ของชาติ และการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน
2. มีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกัน และสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบัน ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติ
3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ของการดำเนินงาน และกำหนดเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน
4. มีการดำเนินการตามแผนครบทุกภารกิจ
5. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและสภาสถาบัน
6. มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน เป้าประสงค์ เป้าหมายกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติ ตลอดจนสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ
7. มีการนำผลการประเมินและผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5-6 ข้อแรก	มีการดำเนินการครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด

พิจารณาจากระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายแต่ละตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแผนปฏิบัติงานประจำปีของสถาบันอุดมศึกษา การคิดร้อยละตัวบ่งชี้ คำนวณจากสูตร

$$\frac{\text{จำนวนตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่บรรลุเป้าหมาย}}{\text{จำนวนตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณทั้งหมด}} \times 100$$

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
บรรลุเป้าหมายร้อยละ 60-74	บรรลุเป้าหมายร้อยละ 75-89	บรรลุเป้าหมายร้อยละ 90-100

รายละเอียด และเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้อื่น ๆ จะนำเสนอในฉบับต่อไป